

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1000. Usque Ad Annum 1063

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1761

VD18 90117956

§. 6. Humberti Responsum ad Epistolam Michaelis Cerularii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66323](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66323)

didit, decima nona Aprilis, anno millesimo ^{Sæculum XI.}
 mo quinquagesimo quarto, & magna ^{A.C. 1054.}
 pompa prope Altare S. Gregorii ante
 portam Ecclesiæ sepultus est. Annum
 ætatis agebat quinquagesimum, Episco-
 pus Tullensis vigesimum sextum, Sum-
 mus Pontifex sextum, nam annos quin-
 que, duos menses & dies novem * Sacram ^{* Pagi. dies}
 Sedem tenuit, quæ ipso defuncto prope ^{septem.}
 annum unum vacavit. Ecclesia defun-
 cti memoriam ipsa obitus die colit, nam- ^{Mart. Rom.}
 que miraculis compluribus ejus sepul- ^{19. April.}
 chrum claruit, sicut etiam non nulla,
 cum adhuc luce hac frueretur, patrave-
 rat. Hæc miracula recensentur in Chro-
 nico Hermanni eodem anno millesimo
 quinquagesimo quarto satis functi. Erat
 is Comitis Wolfradi filius, cognomen-
 to latino *Contractus*, quod a prima in-
 fantia fontico morbo contractis artu-
 bus esset, de cetero scientia & virtute ^{Herm. Cont.}
 suo ævo doctissimorum virorum nulli se- ^{Chr. 1054.}
 cundus.

§. VI.

*Humberti Responsum ad Epistolam
 Michaelis Cerularii.*

Inter hæc Legati S. Leonis Papæ itinere ^{Chro. Cass.}
 feliciter confecto Constantinopolim ^{II. c. 18.}
 perveniunt, & a Constantino Monoma- ^{Ap. Baro.}
 cho Imperatore honorifice excipiuntur. ^{to. II. p. 683.}
 Dum ibi Humbertus, Legationis prin-
 ceps,

Sæculum XI. ceps, commoratur, amplissimum respon-
 A.C. 1054. sum ad Epistolam Michaelis Cerularii &
 Leonis Acridani contra Latinos scriptam
 edidit, in qua refert hujus epistolæ tex-
 tum, divisum in plures articulos, quos
 singulos refutat. Ita ut hoc Opus non
 abhorreat a Dialogo, in quo Constanti-
 nopolitanus argumenta objicit, & Roma-
 nus objecta diluit. Scripti summam da-
 mus.

*Dicis, te charitate & miseratione ur-
 geri, ut Francos & ipsum Papam, servan-
 do azyma & Sabbata Judaizantes, incre-
 pes. Cur vero homines tuæ curæ com-
 missos, Jacobitas aliosque Hæreticos non
 objurgas? cur cum eis manducas, & col-
 loqueris? Deinde commemorat institu-
 tionem azymorum, citans Caput duode-
 cimum & decimum tertium Exodi, &
 vigesimum tertium Levitici. Unde vi-
 demus Caput Divisionem, qualis ho-
 die est, jam tunc factam fuisse. Post hos
 Textus subjungit Humbertus: Septem
 diebus Paschæ panem fermentatum sicut
 alio tempore comedimus, nec ullum hac in
 re discrimen ponimus. Et his diebus qui-
 dem feriamur, sed & vos eundem morem
 servatis.*

*Quod spectat ad Sabbatum, in Sabbato
 sicut in quinque diebus præcedentibus la-
 boramus, & sicut in Feria VI. jejunamus.
 Ceterum multo magis in vos suspicio Ju-
 daismi*

daismi cadit; vos enim diebus Sabbatinis Sæculum XI. A.C. 1054.
 laute epulamini, & in Sabbatis Quadra-
 gesimæ, unico excepto, non jejunatis.
 Quod si unico anni Sabbato in memoriam
 Sepulturæ JEsu Christi jejunandum est,
 cur non etiam unica Feria sexta ad reco-
 lendam memoriam ejus Passionis? & cur
 non etiam unica Dominica Solemnis Re-
 surrectionis, reliquis omnibus per annum
 abrogatis, celebranda? Latini in Sabba- Mabil. præf. Sæc. V. n. 116. Glab. l. IV. c. 5.
 tis Quadragesimæ & quatuor temporum
 nunquam non jejunarunt, reliquo anni
 tempore satis erat a carnibus abstinere.
 Quin & istius abstinentiæ initium, ut
 affirmat Glaber, demum anno millesimo
 trigesimo tertio invenitur. Tum Hum-
 bertus prosequitur in hunc modum:

Dicis, JEsu Christum in Cæna ac-
 cepisse panem, qui Græce dicitur AR-
 TOS, & niteris bujus nominis Etymo-
 logia, eamque inde deducis, quod panis sit
 elevatus & fermentatione inflatus. Tum
 inferis, azyma seu panem sine fermento Christus
 non esse proprie panem. Respondemus, consecravit
 pueriles has esse argutias, & Etymologiam in pane non
 libero arbitrio confictam. Complures ve- fermentato.
 ro ex Scriptura textus, etiam secundum
 Editionem Græcam proferimus, in quibus
 panis sine fermento æque ARTOS voca-
 tur, ac panis fermentatus, quemadmodum 3. Reg. 19. Levit. 6. 11.
 ille panis, quem Angelus Eliæ attulit, &
 panes Propositionis, cum omnis oblatio
 Hist. Eccles. Tom. XIV. Pp non

Sæculum XI. non fermentata esse debuerit. Itaque
 A.C. 1054. ARTOS Græce sicut LEHEM Hebraice
 omne genus panis significat. Probat de-
 inde Humbertus, Jesum Christum Evcha-
 ristiam instituisse in pane non fermenta-
 to, quia cum dies Paschales jam iniissent,
 panem alium secundum Legem adhibe-
 re vetitum erat. Namque cum pleris-
 que Scripturæ interpretibus affirmat,
 Jesum Christum Pascha a Lege veteri
 præscriptum celebrasse.

Cum Græci Azyma spernerent, re-
 spondet: *In mensa Jesu Christi non*
 p. 691. 693. *alium ponimus panem, quam e Sacramen-*
to depromptum, ubi Diaconi vel Subdiaconi,
aut etiam Presbyteri, vestibus sacris in-
duti, farinæ massam subegerunt & in fer-
ro calido, Psalmos canentes, præpararunt.
Vos econtra panem fermentatum a quo-
vis obvio, vel ex vulgari officina, sordi-
dis manibus tractatum, emitis. Sed edi-
cite! qua ratione, obsecro, defendere, aut
excusare potestis, quod cocleari utentes
Panem Sacrum in subtiles micæ redactum
e Calice accipiat? certe Jesus Christus
non istud vobis exemplum dedit; nam pa-
nem integrum benedixit, fregit, & buccel-
las Discipulis suis dedit, quod Ecclesia Ro-
mana hodieque observat.

Ecclesia quoque Ierosolymitana, om-
 nium antiquissima, Sanctum institutum
 retinet. Hostiæ integræ offeruntur, pa-
 tenis

tenis impositæ. Nec utuntur, ut Græci, ^{Sæculum XI.}
 spiculo ferreo ad secandam hostiam, tenuis- ^{A.C. 1054.}
 simam & ex flore siligineo coctam. Nec,
 si de Sancta Eucharistia aliquid superfue-
 rit, comburitur, aut in scrobem projici-
 tur, sed in pyxide nitidissima reponitur,
 & altera die populo in Communionem præ-
 betur. Singulis quippe diebus ibi Sacra
 Communio distribuitur propter peregrini-
 antium ex omnibus Christiani Orbis pro-
 vinciiis multitudinem. Hæc est civitatis
 Hierosolymitanæ ceterarumque ad eam per-
 tinentium consuetudo. Græcorum au-
 tem, qui ibi versantur, pars morem Hiero-
 solymitanorum sequitur, pars alia patriæ
 sue institutum retinet. Verum Eucha-
 ristiam defodere, quod aliqui facere ferun-
 tur, aut eam in lagenam mittere & effun-
 dere, magna socordia est, & Dei timorem
 abesse prodit. Ecclesia Romana morem
 Ecclesiæ Hierosolymitanæ tenet. Altari
 inferimus hostias subtiles, siligineas, sa-
 nas & integras, quas post consecrationem
 fragimus, & cum populo communicamus.
 Deinde Sanguinem purum ex calice sumi-
 mus.

Porro, quia Græci pertinaciter affir- ^{p. 699.}
 mabant, Azyma ad ritus antiquæ Legis ^{Levit. 7, 13.}
 pertinere, Humbertus prolixè probat, ^{23, 17.}
 veterem Legem fuisse Sanctam licet im-
 perfectam. Tum notat, eandem etiam
 præcepisse panes fermentatos offerri;
 Pp 2 unde

Sæculum XI. unde sequeretur, etiam hunc panem tan-
A.C. 1054. quam ad Legem Moysis pertinentem esse
 rejiciendum. Tandem infert solas Le-
 ges Cæremoniales fuisse abolitas.

Ad illam objectionem, quod Romani
 sanguinem, & carnes animalium suffoca-
 torum comederent, Humbertus ad Græ-
 cos inquit: cur in hac parte veterem Le-
 gem servatis, quam tantopere in Azymis
 contemnitis? & postea: *quod non ita ac-
 ciendum, ac si consuetudinem comeden-
 di sanguinem & suffocata adversus vos de-
 fendere vellem; nam nos quoque ea aver-
 samur, secundum traditionem Patrum no-
 strorum, & rigidam pœnitentiam illis in-
 jungimus, qui ea manducant, nisi pericu-
 lum summum fame pereundi urgeat. Nam
 tanquam Leges Apostolicas veneramus
 omnes antiquas consuetudines, quæ contra
 fidem non pugnant. (*) Quod spectat ad
 vocem ALLELUIA, eam non solum in
 Paschate cantamus, sed etiam omnibus die-
 bus totius anni, exceptis novem septima-
 nis, in quibus majore fervore totius anni
 peccata delere satagimus.*

Humbertus
 Legatus Car-
 dinalis.

Tandem finem scribendi facit Græ-
 cis complures abusus exprobrans, ut quod
 Latinos rebaptizarent, Reliquias Evcha-
 ristie

(*) Cardinalis Humbertus in Sæculo XI. cre-
 debat adhuc vetitum esse, quod hodie Christia-
 ni sine scrupulo faciunt.

ristiæ defoderent, usum matrimonii Presbyteris concederent, Communionem aut Baptismum feminis in puerperio periclitantibus, aut tempore, quo muliebria patiuntur, denegarent, parvulos ante octavum diem non baptizarent, non sine periculo, ne ad ignem æternum mittantur, Monachos femoralibus utentes, aut carnibus in morbo vescentes, damnaverent. Hoc Responsum Cardinalis Humbertus Latine scripsit, quod deinde Græce redditum, jubente Imperatore Constantino publicæ lucis factum.

Sæculum XI.
A.C. 1054.

§. VII.

Responsum ad Nicetam Pectoratum directum.

Humbertus respondit quoque Scripto contra Latinos composito a quodam monacho Studiensi, inter Græcos celeberrimo, nomine Niceta, & cognomento *Stethatos*, quod Latini *Pectoratus* interpretati fuerant. In Nicetæ, sicut in Michaelis Cerularii, Tractatu eadem contra Latinos objecta, & iisdem nixa argumentis leguntur, nisi quod Nicetas addat, Latinos jejunium violare, celebrantes Missam singulis diebus in Quadragesima; quia enim Officium peragerent Hora tertia secundum Regulam, usque ad Nonam non jejunarent, cum Græci contra in diebus jejunii solummodo Mis-

p. 706.

Pp 3

sam